

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

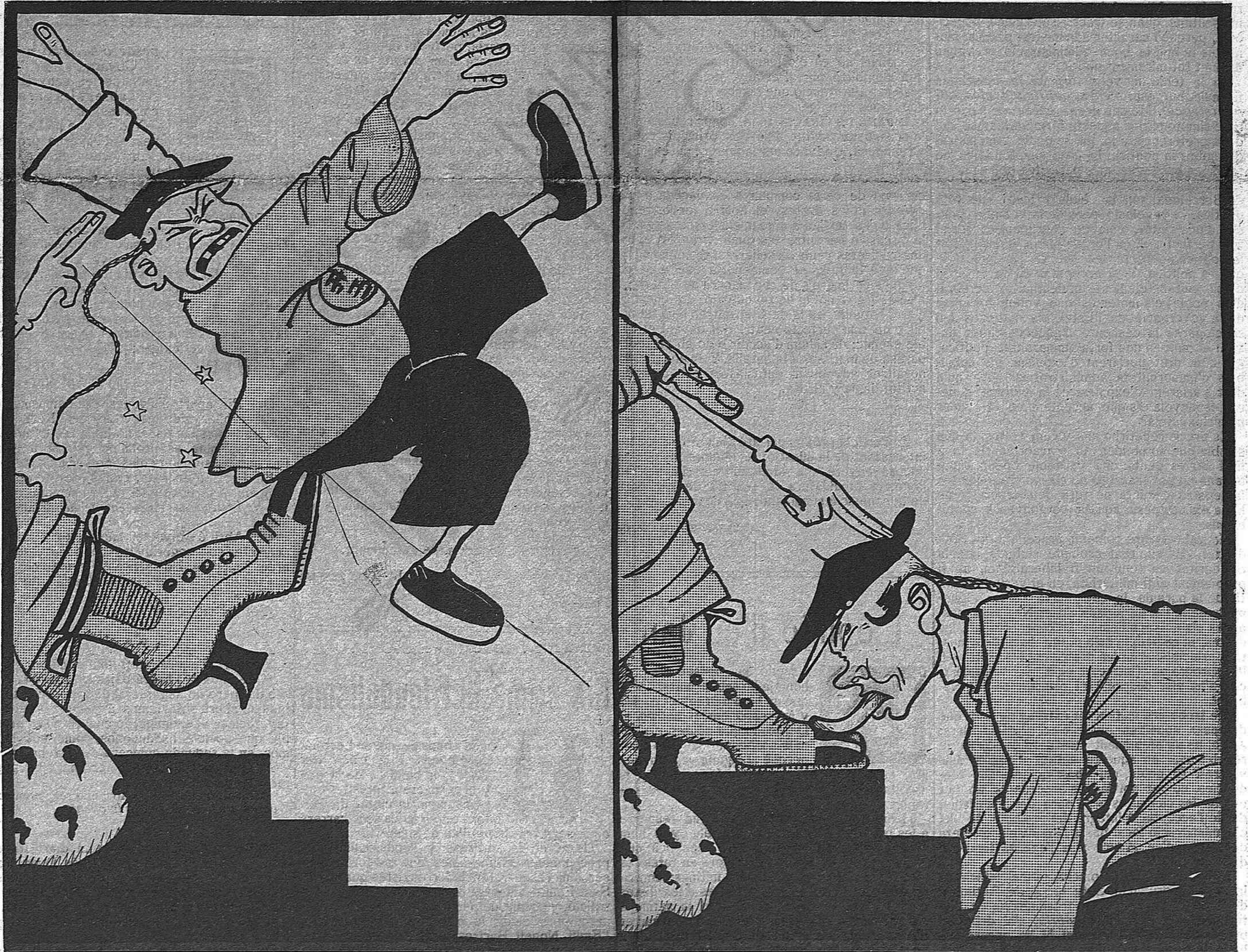
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NUM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cadà trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

El discurs de don Alacandro

(Comentari gràfic)

Quan ell diu una cosa... ja sab a qui la diu.

D'eleccions municipals

ERA mi, això de les eleccions municipals es una qüestió ab dos aspectes: l'un es de vitalitat interna de l'U. F. N. R.; l'altre es d'interès municipal barceloní. Vaig a tractarlos successivament.

En la constitució del nostre partit s'ha observat una curiosa gradació. El formen dues tendències avui agrupades: els antics republicans, vells espanyolistes, cooperadors un dia d'en Lerroux; militaristes, enemics de tota ombra de catalanisme; i els antics catalanistes purs, cooperadors un dia de *La Veü*, conglomerats aleshores sense distinció ab les dretes pera l'únic ideal: l'autonomia plena de Catalunya.

Però avui presenciem quasi ab estupefacció aquet fenomen: els anticatalanistes d'un dia són els predicadors de l'aliança íntima ab els de la Lliga; mentre la Lliga, confosa un dia ab nosaltres contra's partits dinastics espanyols y contra'l militarisme, s'ajunta avui, en nom de la moralitat, ab aquells mateixos homes que expulsà de la corporació municipal y de la representació de Catalunya en nom de la moralitat...

Lo que passa en aquestes manifestacions de la política catalana es ben humà. Els odis més forts solen observar-se entre parents, entre'ls amics qui rompen l'amistat. Y sempre s'oblida que importa atendre a l'interès públic abans que a les simpaties o antipaties particulars, privades. La fe dels neòfits sol ésser més violenta que la dels antics fidels. Y creieu que hi ha molt de tot això en l'actitut d'una part de l'Esquerra catalana.

En les darreres eleccions provincials, algú va iniciar ja l'idea d'una aliança ab les dretes, aliança ab un fi exclusivament negatiu, ja que tenia com a objecte únic la destrucció del lerrouxisme. Altres deien: aquesta aliança serà indiscutible quan se tracti d'eleccions municipals, perquè'l caracter administratiu dels municipis fa que la bona administració prevalgui damunt tot mirament polític.

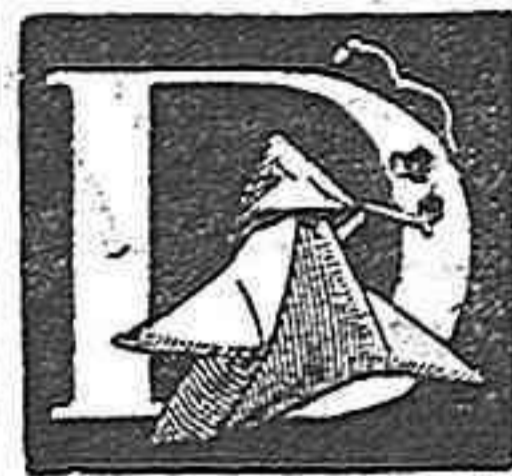
Ja la teniu, la vella fórmula, la consabuda fórmula burgesa: *menys política y més administració*. Me sab greu repetir-me: però jo crec simptomàtica aquesta fórmula famosa qui dona preferència a lo que se'n diu administració sobre la política; la crec simptomàtica de totes les burgesies qui's permeten opinar...

Observi's que mentre la feblesa del republicanisme de certs companys els inclina a una entente ab les dretes, el nostre fervor republicà no'ns inclina a ajudar els lerrouxistes. Si la discussió fos entre les dues ententes, entre una de dretes y una d'esquerres, se compendria que algú dubtés; se compendria que algú no volgués entendre's de cap manera ab el lerrouxisme. Però no hi ha tal qüestió. La qüestió, clara, rotunda, es la de si nosaltres hem de tenir o no una perfecta neutralitat davant el doble enemic; de si hem d'acudir o no ab perfecta puresa de matissos a la batalla. Y en aquet punt nosaltres advoquem entusiastes per aqueixa actitut digna y airosa.

En l'article proxím parlaré d'un altre aspecte interessant de la qüestió: les obligacions que'ns imposa envers una admissió de socialistes en la nostra candidatura la qualitat de membres de la conjunció socialista-republicana.

GABRIEL ALOMAR

L'opinió d'en Jan

EL modo que pensen els prohoms ja ho sabem massa, perquè'ns ho diuen sovint a crits y ab responement del *coro*. Del modo que pensen els humils no podem saberho mai, perquè si alguna vegada parlen, es en veu baixa, y además, com no se'ls escolta ningú, no troben ressò les seves paraules.

Hem volgut saber l'opinió d'en Jan respecte a les properes eleccions municipals, y li hem preguntada. En Jan es un bon republicà que llegeix, medita, obra y calla; vota en totes les eleccions; assisteix a tots els mitings; contribueix ab més pessetes que lletres a les llistes de totes les suscripcions. Durant la setmana tràgica varem trobarlo a la barricada del carrer d'Amalia, y, al preguntarli lo que li semblaven aquells aconteixements, respongué senzillament:—A mi'm semblen una ximpleria; però, com que puc anar equivocac, he agafat el fusell y... ajudó.

Al parlarli de la present campanya electoral

ha fet una petita ganyota de disgust y m'ha preguntat: —Que puc parlar ab tota franquesa? —Y doncs? No us calleu res per cap mena de respectes.

—Doncs, aboco. Tot aniria be si no tinguessim tants sabis al partit. Les eminencies ho esguerren tot sempre, perquè, mirant tant enlaire, no saben mai ont posen els peus. Per culpa dels capítosts no està feta la perfecta fusió dels partits que integren l'Unió federal, y an els que escoltem les converses dels casinos ens causa un efecte deplorable sentir lo que'ls de l'Unió diuen dels nacionalistes y el concepte que'ls nacionalistes tenen dels de l'Unió, y la manera respectiva com uns y altres tracten als federals, que són quins han portat a l'Unió federal tot el programa. Nosaltres, els de baix, els que donem les victories, y fem les celebritats, y donem entusiasme a les coses, voldriem que l'acord fos perfecte, y ho fora si de bona voluntat posés tothom l'ideal per sobre de tot. No'ns acontenta que en Junoy se *resigni* y calli; no'ns satisfi que en Corominas, fentse violencia, abra'ssi; no'ns entusiasma veure'ls junts, si endevinem separades les seves ànimes. Volem més desinterès, més abnegació, menos egoisme. Lo pitjor es que molts tenen un concepte equivocat de les coses, no sé si a gratificació o per tonteria; del mal genit ne diuen energia; de l'orgull, dignitat; de la tossuderia, conseqüència. Li han senyalat un camí y no han vist un obstacle, no volen haverse equivocat y prefereixen que'l partit s'estrelli abans que reconeixi l'erro. Deixen guiar en Lluhi, que no sab ont va en les lluites, encara que parli com un llibre en les càtedres. Al poble, que es l'únic que tindria autoritat pera imposarse, no se l'escolta ningú.

—Permeteu'ns, Jan, que us recordem que la Junta Municipal y els demés organismes del partit són fills del sufragi y representen l'opinió popular.

—Riguissin d'això. Representen les taules de tresillo de tots els casinos, però no al poble. L'opinió fa una Solidaritat y les envegetes la desfan; l'opinió fa una Unió Federal y els conspicuus la malmenen; l'opinió voldria guanyar y guanyaria, però s'hi oposen els sabis. Nosaltres encara diem *primer es el partit que tot*, però els pastors encara creuen que primer són ells que'l remat. L'un es *amigo del alma* d'en Cambó; l'altre es devot d'en Prat de la Riba; si nosaltres, en interès del partit, volem ésser amics circumstancialment d'uns electors adversaris, ens ho priven.

—Be, però, en conjunt com us sembla, Jan, que aniran les eleccions.

—Jo crec que guanyarem, a pesar dels nostres capdavanters y malgrat els tresillaires de casino, perquè al cap y a la fi, nosaltres, la terregada, valem més que tots plegats y sabem complir mellor els nostres devers. Votarem, y, olvidant als *Fulanos* y als *Sutanos*, posarem el pensament en els ideals y votarem ab entusiasme. Si d'aquí al dia de les eleccions tingués lloc algun acte d'importancia, demostratiu de que s'han acabat les enveges, els reles y les disputes; si abans de la lluita pogués veure el poble esborrades completament les diferencies d'origen y feta la completa penetració d'ideals y de persones; si la designació de candidats pot arribar a ferse sense un rossament, sense cap entrebanc, sense una dissensió; si d'aquí al dia 12 tot anés com una seda, la fredor d'avui, fora demà esperansa, més tard seguretat, després entusiasme, y el dia de la lluita triomf complet y sorollós que asseguraria per sempre més l'hegemonia del nostre partit en la vida de Barcelona y en els destins de Catalunya.

—Aixís fos, Jan.

—Aixís serà, si tothom té enteniment.

JEPH DE JESPU

Els crims del feudalisme

ORES abans de que en Lerroux desplegués a la *Casa del Pueblo* la bandera de la pau y el respecte a totes les opinions, veia la ciutat de Mataró tenyirse els seus carrers ab la sang innocent d'un dels seus fills.

Usant de la sorpresa y l'emboscada,—els procediments vituperables que tan fortes censures meresqueren dels lerrouxistes quan lo de Sant Feliu—valentse de les ombres de la nit, a traició, y posant de per mitg la distancia necessaria pera eludir la més lleu responsabilitat, l'Emili Nonell Bartres, animós jove de vintitres anys, fou mort dissabte passat per una taifa de lerrouxistes, sense que, per ésser objecte de tan selvatge agressió, hagués donat l'infelís el més petit dels motius.

Era el desventurat Emili fill del conegut re-

publicà federal Jaume Nonell, noble lluitador d'ànima bondadosa, que passa avui pel més gran dels desconsols.

Moralment alcansa la sang de l'Emili Nonell al cacic matoroní, que, d'acord ab els lerrouxistes, detenta a Mataró el predomini de la localitat. Els més significats lerrouxistes matoronins estan ab aquet cacic lo que se'n diu *a partir un pinyó*, ja que's valen de l'apoi, l'amistat y l'influencia que ell els dispensa pera realisar les seves delictuoses malifetes. Monarquic el cacic que paga y alimenta la *jarca*, a ningú extranyarà que, enjagant trets contra's republicans, gastin els lerrouxistes matoronins un temps y unes energies que podrien emplear en combatre la monarquia.

Les infames lerrouxistes demanen a crits un aturador. No podem seguir mirant impassibles com l'assassinat brutal, despietat, comès a cegues, pren en les vies ciutadanes carta de naturalesa. Mai la política catalana ha fet del maneig del ganivet o de la punteria del browning el procediment suprem pera fallar les seves diferencies. Per dignitat, pel bon nom de Catalunya, precisa desterrar de casa nostra l'exèrcit de barbres incivils qual presencia es un afront y una vergonya.

En compliment de l'obligació que tenen encomanada, una vegada més han obeit els assassins d'en Nonell les ordres del caciquisme, responsable, en primer terme, de l'infamia comesa en la persona de l'Emili Nonell, víctima innocent de les males arts d'aquesta política de baixa mà, que va desde'ls reconcs secrets del Ministeri de la Governació als despaigs sumptuosos dels senyors feudals de *provincias*, restes d'un pasat ominós que, per dignitat y costi lo que costi, hem d'abolir pera sempre.

X.

pesar d'haverho promès, el Govern, al arribar la fetxa per ell senyalada, ha restablert les garanties constitucionals.

Y diem que ho ha fet «a pesar d'haverho promès», perquè, acostumats com estem aquí a que's Governos no compleixin mai lo que prometen, resulta una veritable extranyesa trobarse ab un que, sisquera una vegada, es fidel als seus compromisos.

En efecte: el diumenge va apareixer en la *Gaceta* el decret anulant la suspensió de garanties y tornant a Espanya a la normalitat política, alterada ab motiu de la vaga general iniciada a mitjos del passat Setembre.

Respirem, doncs, a plens pulmons. Perquè fins ara teniem aire, però ens faltava una cosa que al home modern li es més necessaria que l'oxigen: La llibertat.

Del Rif, apart d'algunes escaramusses entre'ls cabilenys de les vores del Kert y les avansades espanyoles, no hi ha res de nou, ni, segons sembla, es probable que hi hagi res fins que passin molts dies, potser mesos.

En Peris Mencheta, que ha estat allí una tongada, referintse a la tan remenada operació *definitiva*, escrivia aquet dia desde Melilla: «En Abril ó Mayo del año próximo se podrá acometer con seguridades de buen éxito tan ardua empresa, indispensable, como varias veces tengo dicho, para la pacificación duradera del Rif.»

«Pot ser més clar?»

Y encara diu més, l'intrepid cronista. «Que entonces habrá bajas sensibles es cosa sabida, pero no llegarán al diez por ciento de las que ahora sufriríamos á poco que el mar favoreciese al enemigo, lo cual es más probable que posible hallándonos, como nos hallamos, en la segunda quincena de Octubre.»

Aixís parla qui, sobre'l terreno, s'ha pogut fer carrec de les coses. Consti, doncs, bon lector, que res invento: *como me lo contaron te lo cuento*.

Ab direcció a Cayena—diu un diari francès—ha sortit en el *Coligny* el famós Duez, liquidador dels bens de les corporacions religioses disoltes y condemnat a treballs forçats per les irregularitats descobertes en la seva gestió.

Aquesta es la diferencia que hi ha entre pobles y pobles.

De lladres ne surten a tot arreu; però succeeix que, mentre en certes nacions, com per exemple Fransa, se'ls agafa, se'ls judica y se'ls condemna a treballs forçats en una colonia, en altres no se'ls fa res, o encara, pera més es-

La candidatura de les dretes

L'informació no pot ser més original ni més graciosa:

«El malalt—diu—feia uns dies que havia tornat de Lourdes, y no's cansava de resar, agraïnt a la verge la promesa de curarlo. La verge, aleshores, no contenta de ferli la gracia de curarlo, li va voler fer una altra gracia: el cridà a la gloria eterna.»

Bonica manera de disfressar la farsa dels miracles.

Sembla que hi ha hagut una qüestió personal entre un governador de província y un alt empleat del Govern civil de Barcelona.

Però sembla que la qüestió ha quedat solucionada satisfactoriament ab una acta.

Val més aixís.

Sà com llà, el desafiò potser hauria estat sorprès per la policia...

Y vegin quin contratemps si els hagués tingut d'anar a descompartir el senyor Retana... per exemple!...

Dilluns passat en Mir y Miró y en Lerroix varen sopar plegats.

Què varen dir?... Què varen menjar?...

Misteri! Misteri! Misteri!

No obstant, ¿qui gosarà negar que la digestió d'aquest apat pot influir extraordinàriament en la nostra política local?

Qui sab si algun candidat deurà la seva breva a l'escuma del xampany d'aquell vespre!

Ja ens havem tret un bon pes de sobre!

El celebrat carlí senyor don Bartomeu Trias diu que no vol ser regidor per Barcelona.

Val a dir, per això, que Barcelona tampoc el vol an ell per regidor.

De modo que... estan en paus.

ALO INSERTAT EN EL NUMERO 2215

- 1.ª XARADA I.—Benevolencia.
- 2.ª ID. II.—Gaspar.
- 3.ª ANAGRAMA I.—Paula-Palau.
- 4.ª ID. II.—Carta-Traca.
- 5.ª ANAGRAMA-MUDANSA.—Carta-Tacar-Porto-Porta.

- 6.ª TARGETA.—Los cantis de Vilafranca.
- 7.ª CONVERSA.—L'avi.
- 8.ª JEROGLIFIC I.—La què entre cames.
- 9.ª ID. II.—Impressió.
- 10.ª ID. III.—Entreacte.

Retorn a la normalitat

—Ja veus!... T'he tret la suspensió de garanties.

—Sí; però m'has deixat suspès això... sobre el meu cap.

—Si Barcelona s'empassa aquest all-y-oli, ja podrà dir que té bones tragaderes.

ENDEVINALLES

XARADES

I

Molt aprop d'aont jo estic hi viu també y m'es veïna una tres-quart, que es cosina d'un drapaire molt antic. D'ofici crec que no'n té (per més que diu el contrari), son quefè es passà el rosari y ocuparse del carré. Si aquella pateix del pit..., si l'altra, el lloguer no paga y algun hu-dos-tres amaga, si enraona ab un mosquit... Y no mira aquell refrà que diu que cap geperut se troba el gep botarut, doncs el veinat, ven ben clà que es coixa y sab que té un mal sobre'l cap, que li tufeja, y al mateix temps se'n mofeja perquè es una gran total.

CALANDRIA

II

Estar hu, es estar trempat; un riu català es tercera; y una carta l'hu girat que sol fer fer dos primera. La tres prima, en les xarades, hi es tan urgent y essencial que hi manca poques vegades, y un ofici es el total.

U. P.

TARGETA

D. PERE MAL
TONA

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el titol d'un drama català.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

MUDANSA

Si a casa me vols trobà puja la total ab a.
Pel casament d'en Solé m'han portat total ab e.
Un gitano de Rubí molt sovint total ab i.
Y quan era petit jo anava a total ab o.

EUDALD SALA

JEROGLIFICS

I

per per per

JOAN ROCABERT

II

III

III

III

III

III

III

A. B. LO RECTOR DE VALLFOGONA

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Oim, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

¡LLEGIU AIXÓ!

ALS MORTS

DEDICARÀ

LA CAMPANA DE GRACIA

UNISELECTISSIM
Y INTERESSANT

NÚMERO EXTRAORDINARI

que indubtablement cridarà l'atenció dels vius

8 pàgines

10 centims